

Consiliul pentru Prevenirea Torturii

Mecanismul Național de Prevenire a Torturii

RAPORT

privind vizita de monitorizare a Inspectoratelor de Poliție
din cadrul Direcției de Poliție mun. Chișinău
în data de 21 decembrie 2019

**Raportul a fost elaborat de către
Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii:**

- *Ceslav PANICO,*
- *Svetlana DOLTU,*
- *Oxana GUMENNAIA,*
- *Mihail GORINCIOI,*
- *Dumitru RUSSU.*

Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CpPT) a fost instituit la data de **24 octombrie 2016** în corespundere cu prevederile Legii nr. 52 din 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman).

Scopul CpPT este de a proteja persoanele împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, în conformitate cu Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (UN OP CAT).

În conformitate cu prevederile art. 30 și 32 din *Legea nr. 52 din 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman)*, precum și conform p. 5 din *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului pentru Prevenirea Torturii*,

Consiliul pentru Prevenirea Torturii poate efectua vizite preventive și de monitorizare neanunțate în locurile unde se află sau se pot afla persoane private de libertate.

CONCLUZIE GENERALĂ:

În pofida faptului că, Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) activează din 2016¹, despre activitatea și mandatul acestuia au fost informate toate instituțiile naționale care gestionează locurile unde sunt sau pot fi deținute persoanele, inclusiv Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General de Poliție, Direcția de poliție din mun. Chișinău,

pe parcursul vizitei din 21 decembrie 2019 Consiliu a întâlnit unele dificultăți privind accesul la informații/spații din cadrul Inspectoratelor de Poliție din mun. Chișinău. Inclusiv angajații poliției nu cunoșteau atribuțiile și mandatul CpPT-ului.

În special, CpPT dezaprobă acțiunile angajaților de poliție din cadrul IP Rîșcani mun. Chișinău care nu au permis accesul membrilor Consiliului la celule de detenție temporară din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP Chișinău !

Acțiunile date sunt interpretate de către membrii Consiliului ca o gravă încălcare a legii și sunt calificate ca imixtiune în activitatea Consiliului.

Imixtiunea în activitatea CpPT și a Instituției Avocatului Poporului, ignorarea intenționată de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile a recomandărilor Avocatului Poporului, precum și împiedicarea sub oricare formă a activității Consiliului atrag după sine răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare².

Art. 4 al Protocolului Opțional la Convenția ONU împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OP CAT)³, prevede că fiecare stat-parte va permite efectuarea vizitelor, în conformitate cu prezentul protocol, de către mecanisme (Consiliului în cazul R.M.), în orice loc aflat sub jurisdicția și controlul său, în care persoanele sunt sau ar putea fi private de libertate, fie în baza unui ordin al unei autorități publice sau la cererea acesteia ori acordul tacit al acesteia.

- *În acest sens, Republica Moldova (instituțiile statului) trebuie să permită și să asigure Consiliului accesul imediat și necondiționat, la orice oră, în locurile unde sunt sau ar putea fi deținute persoane.*

¹ Despre activitatea Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT), <http://ombudsman.md/consiliul-pentru-prevenirea-torturii/>

² Legea privind Avocatul Poporului (Legea nr. 52 din 03 aprilie 2014), <http://lex.justice.md/md/352794/>

³ <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPCAT.aspx>

I. CONSILIUL PENTRU PREVENIREA TORTURII (CpPT)

În conformitate cu art. 30 din Legea Avocatului Poporului „în scopul protecției persoanelor împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, pe lângă Oficiul Avocatului Poporului se creează Consiliul pentru prevenirea torturii (în continuare – Consiliu) în calitate de mecanism național de prevenire a torturii, în conformitate cu Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante”.

Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CpPT) este instituție colegială cheie în sistemul de prevenire a torturii în Republica Moldova.

Pe tot parcursul mandatului, în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de OPCAT și Legii nr. 52, membrii CpPT își desfășoară activitatea în baza principiilor independenței, imparțialității, obiectivității și confidențialității stabilite pentru Avocatul Poporului, precum și dispun de legitimație de serviciu.

În scopul asigurării protecției persoanelor împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, membrii CpPT își desfășoară activitatea, în special, prin îndeplinirea **atribuțiilor** privind:

- Efectuarea sistematică a vizitelor preventive și de monitorizare în locurile unde se află sau se pot afla persoane private de libertate. Scopul vizitelor este de a identifica problemele sistemice ce împiedică asigurarea protecției persoanelor private de libertate.
- Înaintarea propunerilor/recomandărilor sistemice (administrative, instituționale sau propuneri legislative) instituțiilor de stat/factorilor de decizie, de redresare a situației privind tortura și alte pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.
- Inițierea și menținerea unui dialog continuu cu instituțiile naționale și internaționale specializate pe protecția și promovarea respectării/apărării drepturilor omului⁴.

Componența Consiliul pentru Prevenirea Torturii:

- Mihail COTOROBAI, Președinte, Jurist, Avocatul Poporului.
- Maia BĂNĂRESCU, Membră, Jurist, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului.
- Ceslav PANICO, Membru, Jurist, Institutul de Reforme Penale (IRP).
- Svetlana DOLTU, Membră, Medic, Act For involvement (AFI).
- Oxana GUMENNAIA, Membră, Psiholog, Centrul de informare GENDERDOC-M.
- Mihail GORINCIOI, Membru, Jurist, Promo-LEX.
- Dumitru RUSSU, Membru, Jurist, Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM)

CpPT readuce aminte Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, Direcției de Poliție a municipiului Chișinău despre următoarele prevederi:

⁴ Raportul anual de activitate al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) pentru anul 2018, http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/07/Raport-anual-de-activitate-CpPT-2018_Romana.pdf

- *art. 22 al Protocolului Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (UN OP CAT) privind "Autoritățile competente ale statului-parte interesat (MAI inclusiv) examinează recomandările mecanismului național de prevenire și dialoghează cu acesta în vederea eventualelor măsuri de punere în aplicare";*
- *alin. (3) art.24 din Legea 52/2014 privind Avocatul Poporului: "Autoritatea sau persoana cu funcție de răspundere care a primit avizul este obligată să-l examineze în termen de 30 de zile și să comunice în scris Avocatului Poporului despre măsurile luate în vederea remedierii situației".*

Ori, prin faptul ignorării recomandărilor CpPT și avizului Avocatului Poporului Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău încalcă vădit Protocolul Opțional la Convenția internațională (UN CAT) și legislația națională !

II. PRELIMINARII/ INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

1. La data de 21 decembrie 2019, între orele 6.30 - 11.30, membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (în continuare CpPT sau Consiliul) au efectuat o vizită de monitorizare la Inspectoratele de Poliție din cadrul Direcției de Poliție mun. Chișinău (IDP DP Chișinău, IP Botanica, IP Ciocana, IP Rîșcani, IP Buiucani).

Vizita a fost realizată de echipa de monitorizare în următoarea componență:

1. Ceslav Panico – membrul Consiliului,
2. Svetlana Doltu – membra Consiliului,
3. Oxana Gumennaia - membra Consiliului.

Scopul vizitei: Monitorizarea Inspectoratelor de Poliție din mun. Chișinău sub aspectul respectării drepturilor persoanelor reținute/deținute împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

2. Accesul CpPT în instituții.

Reprezentanții IP Botanica, IP Ciocana, IP Rîșcani, IP Buiucani nu cunoșteau despre activitatea CpPT și mandatul acestuia, iar pe panourile de informare nu figura vreo informație despre Consiliu. Despre activitatea Consiliului și mandatul acestuia cunosc doar reprezentanții Izolatorului de Detenție Provizorie (de asemenea, pe panourile de informare din cadrul IDP sunt afișate informații despre Consiliul, raportul anual și rapoartele de vizite).

Accesul în instituții și prezentarea informației cerute de către membrii Consiliului în majoritatea IP-urilor nu a fost impedit, cu excepția la 2 epizoade.

În cadrul *IP Ciocana*, membrii Consiliului nu au avut acces în încăperea unde sunt amplasate celule de detenție temporară, pe motiv că este zi de odihnă și colaboratorii de poliție din cadrul IP Ciocana nu a cheia de la lacătul încăperii.

Accesul general a membrilor Consiliului în sediul **IP Rîșcani** a fost posibil doar după o perioadă îndelungată (în jur de 20 de minute). Cu toate acestea, membrii Consiliului au avut acces doar în holul instituției și posibilitatea consultării registrelor. Pe când, **accesul membrilor Consiliului la celule de detenție temporară din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP Chișinău categoric nu a fost permis!**

La începutul vizitei membrii echipei de monitorizare au avut discuții cu reprezentanții conducerii (disponibile) din fiecare Inspectorat de Poliție, colaboratorii de poliție, precum și cu o persoană reținută. Discuțiile au fost axate pe scopul și obiectivele vizitei efectuate de către membrii CpPT, mandatul și atribuțiile Consiliului, problemele cu care se confruntă fiecare instituție, etc.

De asemenea, echipa de monitorizare a avut acces neîngrădit la oficiile și încăperile solicitate (IP Botanica, IP Buiucani și parțial IP Ciocana), precum și la transportul destinat special transportării persoanelor reținute. Au fost vizitate, în special: celule temporare de detenție (inclusiv îngrădite cu gratii), camerele destinate interogărilor/întâlnirilor cu avocații, etc.

III. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIILE VIZITATE

3. Direcția de Poliție a municipiului Chișinău⁵ este o subdiviziune teritorială a Inspectoratului General al Poliției (IGP). În cadrul Direcției de poliție a municipiului Chișinău se organizează și funcționează inspectorate de poliție ale sectoarelor municipale, secții și servicii, corespunzător organizării administrativ-teritoriale, în funcție de întinderea teritoriului, numărul populației și importanța obiectivelor economice și sociale⁶.

Inspectoratele de Poliție subordonate Direcției de Poliție a municipiului Chișinău (în continuare IP sect. Chișinău):

- Inspectoratul de Poliție Centru,
- Inspectoratul de Poliție Botanica,
- Inspectoratul de Poliție Ciocana,
- Inspectoratul de Poliție Rîșcani,
- Inspectoratul de Poliție Buiucani.

De asemenea, în cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău activează și Izolatorul de detenție provizorie (în continuare Izolatorul) al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, se află în cadrul clădirii instituției, la etajul 1. Izolatorul este asigurat cu 22 celule (câte 1, 2, 4, 6 locuri)⁷.

Consiliul pentru Prevenirea Torturii a vizitat anterior Izolatorul de detenție provizorie al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, în anii 2017, 2018, 2019. Cu toate acestea, chiar dacă conform Legii urma ca MAI/IGP/DP să răspundă recomandărilor înaintate de către Consiliu

⁵ Mai mult despre atribuțiile și activitatea Direcției de Poliție a municipiului Chișinău. <http://politiacapitalei.md/>

⁶ Hotărîrea de Guvern Nr. 283 din 24.04.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne. <http://lex.justice.md/md/347675/>

⁷ Rapoartele de monitorizare ale Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) privind Izolatorul de detenție provizorie al Direcției de Poliție a mun. Chișinău pot fi accesate la. <http://ombudsman.md/consiliul-pentru-prevenirea-torturii/rapoarte/>

În termen de 30 de zile, cu regret, nu a fost recepțioant vre-un răspuns din partea Statului (MAI/IGP/Direcție) la scrisorile/rapoartele/avizele expediate.

4. Problemele/impedimentele cu care se întâlnesc reprezentanții IP Botanica, IP Ciocana, IP Rîșcani, IP Buiucani:

- Ca rezultat a reformei poliției (care este în curs de finalizare) au fost restrinse atribuțiile/competențele manageriale ale conducerii IP-urile DP Chișinău (inclusiv administrative/logistice etc.);
- Lipsa resurselor umane și salarizarea angajaților poliției. Fapt ce influențează activitatea și profesionalismul angajaților poliției;
- Interacțiunea problematică cu avocații, în special cu avocații din cadrul CNAJGS.

5. Registrele.

Registrele de evidență a persoanelor reținute conțineau ștersături, spații mari libere, ora reținerii de facto/ ora aducerii în inspectorat/ora eliberării/ora escortării la IDP (în cazul reținerii pentru 72 de ore) nu mereu este indicată. De asemenea, aceste tipuri de registre nu în totdeauna conțin informații despre locul escortării ulterioare (în cazul reținerii pentru 72 de ore).

În IP Rîșcani nu există Registrul distinct a persoanelor reținute, înscriserile fiind comune cu Registrul vizitatorilor. Astfel, există îndoieli rezonabile la calculul și respectarea termenelor de reținere. Separat sunt înregistrate persoanele cărora le-a fost aplicată reținerea pentru 72 ore.

Registrele de aplicare a forței fizice și mijloacelor speciale nu sunt în toate Inspectoratelor de Poliție vizitate. Ori, în registrele prezentate (în unele IP-uri) nu sunt indicate informații complete sau sunt ștersături, spații mari libere. În opinia Consiliului, lipsa reglementării aplicării mijloacelor speciale (cum ar fi cătușele, gazul lacrimogen, bastoanele) poate duce la abuzuri. Examinarea medicală după aplicarea mijloacelor speciale nu se efectuează.

Registre despre incidentele înregistrate de către colaboratorii de poliție (la etapa reținerii/aplicării forței fizice/detenției în IP) din cadrul fiecărui IP nu au fost prezentate (sau lipsesc). În IP Rîșcani a fost prezentat Registrul incidentelor care conține informație mixtă, inclusiv notificări despre aplicarea mijloacelor speciale, dar fără descrierea duratei aplicării, motivelor și consecințelor.

Registrele de evidență al recepționării și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau a altor informații despre pretinse fapte de tratament inuman sau degradant nu sunt uniforme în toate Inspectoratele de Poliție vizitate. În IP Rîșcani a fost prezentat Registrul care conține informație mixtă, inclusiv notificări despre aplicarea mijloacelor speciale, dar fără descrierea duratei aplicării, motivelor și consecințelor. În IP Ciocana nu era în unitatea de gardă, dar în secția de Secretariat, iar Consiliul nu a avut acces la acest registru.

IV. TRATAMENTUL REȚINUȚILOR

6. În cadrul vizitei de monitorizare Consiliu *nu a identificat careva urme de aplicarea torturii sau ale altor rele tratamente* în cadrul Inspectoratelor de Poliție vizitate sau de către angajații IP-urilor în afara inspectoratelor.

➤ *Cu toate acestea, CpPT reamintește colaboratorilor/personalului și în special conducerii Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, inclusiv Inspectoratelor de Poliție subordonate, despre faptul că acțiunile de tortură, tratamentul inuman sau degradant sunt pedepsite conform art.166¹ din Codul penal R.M.*

Totodată, CpPT în cadrul vizitelor anterioare în cadrul IDP Centru a identificat persoane cu leziuni corporale care au fost contractate pe parcursul reținerii (din spusele reținuților). Astfel, CpPT atenționează conducerea Direcției de Poliție a mun. Chișinău și a Inspectoratelor de a realiza investigații privitor la acțiunile polițiștilor și aprecierea la justa valoare a aplicării forței fizice și mijloacelor speciale asupra persoanelor la momentul reținerii.

7. Pe parcursul vizitei de monitorizare din data de 21 decembrie 2019, dar și pe parcursul vizitelor anterioare desfășurate în cadrul izolatoarelor de poliție. Consiliu a identificat *mai multe cazuri când persoanele erau reținute (în IP ale DP Chișinău) pentru un interval mai mare de 3 ore de la momentul reținerii de facto și până a fi eliberate sau escortate la Izolatorul de Detenție Provizorie (în cazul persoanelor reținute pentru 72 de ore).*

Din discuțiile purtate cu reprezentanții IP ale DP Chișinău. Consiliu nu a primit răspunsuri argumentate (legale) care ar demonstra necesitatea reținerii/deținerii persoanelor în Inspectoratele de Poliție mai mult de 3 ore de la reținerea de facto.

Ori, odată ce au expirat 3 ore de la reținerea de facto, persoana trebuie să fie eliberată sau reținută pentru 72 ore și imediat escortată la un Izolator de Detenție Provizorie în concordanță cu Codul de procedură penală și Codul de executare.

➤ *În acest sens, CpPT readuce aminte Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, Procuraturii Generale/procurorilor despre următoarele prevederi:*

- *Codul de Procedură Penală indică că: i) Reținerea persoanei până la emiterea mandatului de arestare nu poate depăși 72 de ore (art.11), ii) Constituie reținere privarea persoanei de libertate, pe o perioadă scurtă de timp, dar nu mai mult de 72 de ore (art.165), iii) Reținerea persoanei în condițiile prezentului articol nu poate depăși 72 de ore, iar în cazul minorului – 24 de ore din momentul privării de libertate. Perioada de reținere nu trebuie să fie mai mare decât strictul necesar pentru deținerea acesteia (art.166);*
- *Codul de Executare indică că: Reținerea de până la 72 de ore, ca măsură procesuală de constrângere, se asigură în izolatoarele de detenție provizorie, cu excepția reținerii militarilor care se efectuează în garnizoană sau în comenduirea militară a garnizoanei, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a condițiilor adecvate de deținere (art.175).*

8. Pe parcursul vizitei CpPT a constatat că *sunt frecvente cazurile când persoanele reținute/deținute în Izolatorul Direcției de Poliție mun. Chișinău sunt escortate din izolator pentru a fi aduse în fața unui procuror sau ofițer de urmărire penală pentru a fi desfășurate interogări/discuții*

(pentru „a lucra” cu el) în birourile Inspectoratelor de Poliție ale DP Chișinău (în pofida existenței în IDP a biroului de audiere).

Consiliul nu încurajează astfel de acțiuni și le consideră inadmisibile. Ori, aceste acțiuni atrag după sine careva riscuri pentru persoanele aflate în custodia poliției. Riscuri care ar putea fi transformate în rele tratamente:

- Birourile polițiștilor/procurorilor pot consitui un mediu de presiune/intimidare pentru persoana interogată. Astfel, ar putea să existe cazuri când un astfel de mediu ar putea influența asupra declarațiilor persoanei;
- Birourile polițiștilor/procurorilor nu sunt dotate cu camere video pentru a fixa, în caz de necesitate, unele acțiuni/inacțiuni în cadrul interogatoriului/intervievării;
- Birourile polițiștilor/procurorilor nu constituie un mediu securizat, atât pentru persoanele reținute, cât și pentru ofițerii de urmărire penală/procurori;
- Transportarea/ escortatea persoanelor reținute/ deținute spre birourile polițiștilor/procurorilor în majoritatea cazurilor are loc prin folosirea transportului de serviciu neadaptat/nesecurizat pentru transportarea persoanelor reținute/deținute.

➤ **În acest sens, CpPT recomandă obligator ca toate interogările/intervievările să fie petrecute în incinta izolatorului de detenție preventivă în săli special amenajate (astfel cum au loc în alte IDP-uri din raioane), și cu participarea obligatorie a avocatului (de la începutul interogatorului și până la sfârșit).**

Scoaterea din izolator a persoanelor reținute poate avea loc doar în următoarele cazuri: prezentarea persoanei în fața unui judecător; examinării medicale; documentarea persoanei (perfectarea buletinului de identitate provizorie/forma 9); necesitatea participării persoanei în cadrul anumitor acțiuni procesuale care nu pot avea loc în izolator (spre exemplu: reconstituirea faptei, etc).

9. Un aspect important identificat de către Consiliu pe parcursul vizitei sunt **încăperile/celulele de detenție/reținere temporară în cadrul tuturor Inspectoratelor de Poliție din raza mun. Chișinău.** Din declarațiile reprezentanților IP ale DP Chișinău aceste încăperi, gratii sunt folosite în unele IP-uri, în alte IP-uri „de mult timp” nu mai sunt folosite, ori servesc ea debara/arhiva/depozit etc. În IP-urile unde s-a declarat că aceste încăperi sunt sistate, acestea nu erau sigilate conform procedurilor standard, astfel oricând pot fi folosite în scop de detenție.

Cu toate acestea Consiliul nu a putut identifica mai multe aspecte ce țin de aceste încăperi:

- Nu este clar care este statutul juridic al acestor încăperi;
- Nu există un regulament în baza căruia sunt folosite sau sistate aceste încăperi (cum și de către cine să fie folosite, cine are acces, pe ce perioadă pot fi deținute persoanele, cine monitorizeaza, etc.);
- Nu există un registru de evidență a persoanelor plasate în aceste încăperi;
- Condițiile materiale sunt sub nivelul acceptabil.

10. Există practica de escortare a persoanelor reținute de către ofițerii de investigare către spitalul de urgență pentru examinarea medicală în caz de prezență a leziunilor corporale și refuzul de admitere în IDP Chișinău din acest motiv. Astfel, la suprapunerea timpului din Procesele verbale de reținere și plasarea în IDP Centru au fost identificate perioade de până la 6-12 ore. **Consiliu reamintește,**

că garanția de examinare medicală începe de la momentul plasării în IDP și ține de responsabilitatea personalului medical din IDP, ori în caz de absență a personalului medical – responsabilitatea de organizare a examinării medicale este în responsabilitatea conducerii IDP.

Consiliul, de asemenea, reamintește despre prevederile Ordinului IGP nr. 54 din 25 martie 2015⁸, conform căruia Direcțiile de poliție ale mun. Chișinău și UTA Găgăuzia, precum Inspectoratele de Poliție ale Inspectoratului General al Poliției: ” asigură, în caz de reținere mai mult de 3 ore, accesul la serviciile de prevenire a infecției HIV, de reducere a riscurilor, precum și la continuarea tratamentului farmacoterapeutic cu metadonă, tratamentului antituberculos sau oricărui alt tratament administrat reprezentanților GRSI”. Nerespectarea termenelor de transfer după 3 ore a reținuților în cadrul unui IDP, impune obligativitatea asigurării tratamentului persoanei asupra Inspectoratelor de poliție or, în caz de înrăutățire a sănătății reținutului în acest interval poate fi considerat rele tratamente.

---

⁸ <http://www.leahn.org/wp-content/uploads/2014/05/Manual-on-police-and-HIV.pdf>

CONSTATĂRI

1. *Angajații poliției, în special reprezentanții Inspectoratelor de Poliție subordonate Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, nu cunosc prevederile legale privind mandatul și atribuțiile Consiliului pentru Prevenirea Torturii;*
2. *Consiliul nu a avut acces în unele încăperi din cadrul sediul IP Rîșcani și IP Ciocana;*
3. *Registrele de evidență a persoanelor reținute și Registrele de aplicare a forței fizice și mijloacelor speciale nu sunt îndeplinite corect. Ori, Registrele de aplicare a forței fizice și mijloacelor speciale în unele IP-uri lipsesc;*
4. *Registre despre incidentele înregistrate de către colaboratorii de poliție (la etapa reținerii/aplicării forței fizice/detenției în IP) din cadrul fiecărui IP lipsesc. Ori, Registrele de evidență al recepționării și transmiterii plângerilor, declarații sau altor informații despre pretinse fapte de tratament inuman sau degradant nu sunt uniforme, sau în unele IP-uri lipsesc;*
5. *Există Registre generale de incidente în care se notifică cazuri de aplicare a mijloacelor speciale, fără a indica durata și motivul*
6. *Instrucțiuni clare, proceduri operaționale standard, privind aplicarea mijloacelor speciale nu sunt disponibile în IP-uri;*
7. *Consiliu nu a identificat careva urme de aplicarea torturii sau ale altor rele tratamente în cadrul Inspectoratelor de Poliție vizitate sau de către angajații IP-urilor în afara inspectoratelor;*
8. *Sunt identificate mai multe cazuri când persoanele erau reținute (în IP ale DP Chișinău) pentru un interval mai mare de 3 ore de la momentul reținerii de facto și până a fi eliberate sau escortate la Izolatorul de Detenție Provizorie (în cazul persoanelor reținute pentru 72 de ore);*
9. *Sunt frecvente cazurile când persoanele reținute/deținute în Izolatorul Direcției de Poliție mun. Chișinău sunt escortate din izolator pentru a fi aduse în fața unui procuror sau ofițer de urmărire penală pentru a fi desfășurate interogări/discuții (pentru „a lucra”) în birourile Inspectoratelor de Poliție ale DP Chișinău;*
10. *În Inspectoratelor de Poliție din raza mun. Chișinău sunt încăperile/celulele de detenție/reținere temporară în cadrul tuturor a căror statut juridic nu este clar. Unele dintre aceste încăperi sunt folosite în scop de detenție temporară a persoanelor;*
11. *Există practica de escortare de către ofițerii de investigare a persoanelor reținute cu leziuni corporale vizibile către spital în vederea eliberării certificatului medical, prezența caruia este condiționată admiterea în IDP.*
12. *Nu există sistem de investigare a circumstanțelor de apariție a leziunilor corporale constatate la reținuți în IDP Centru în vederea identificării posibilelor abuzuri de aplicare a forței fizice de către polițiști la reținere.*
13. *Nerespectarea perioadei de 3 ore de la reținere și întârzierea transferului reținutului în IDP Centru impune riscuri de sănătate pentru persoanele reținute și eventuale rele tratamente.*

RECOMANDĂRI

- **Ministerului Afacerilor Interne,**
- **Inspectoratului General al Poliției,**
- **Direcției de Poliție a mun. Chișinău.**

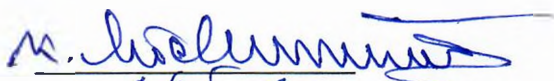
1. *Informarea angajaților instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne despre atribuțiile și mandatul Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT);*
2. *Actualizarea panourile informative din cadrul IP-urilor privind instituțiile ce pot fi apelate în caz de încălcări ale drepturilor persoanelor reținute/ deținute, inclusiv informații privind mandatul Consiliului pentru Prevenirea Torturii și membrii CpPT;*
3. *Asigurarea ca registrele de evidență să fie în corespundere cu cerințele procedurale și să fie gestionate cu acuratețe toate înscrierile;*
4. *Asigurarea și explicarea persoanelor reținute/deținute privind drepturile și obligațiilor acestora;*
5. *Toate interogările/intervievările trebuie să fie petrecute în incinta izolatorului de detenție preventivă (astfel cum au loc în unele din raioanele R.Moldova), și cu participarea obligatorie a avocatului (de la începutul interogatorului și până la sfârșit), astfel ca practica de „a lucra” cu bănuitul în incinta cabinetelor/încăperelor IP-urilor să fie contracarată;*
6. *Respectarea termenului de 3 ore în interiorul căruia urmează să fie eliberată sau plasată în Izolatorul de Detenție Provizorie (pentru 72 de ore) persoana reținută;*
7. *Reglementarea juridică și aplicarea în practică a prevederilor privind încăperile/celulele de detenție/reținere temporară (altele de cât Izolatoarele de Detenție Provizorie) din cadrul tuturor Inspectoratelor de Poliție din R.Moldova;*
8. *Instituirea registrelor distincte a persoanelor aduse în IP cu indicarea clară a datei, orei aducerii/eliberării/transferării în IDP;*
9. *Elaborarea mecanismului de asigurarea a examinării medicale a reținuților la fiecare intrare și ieșire din IDP Centru (inclusiv pe timp de noapre și zile nelucrătoare) și excluderea practicii de escortare a reținuților pentru examinare medicală de către ofițerii de investigație;*
10. *Elaborarea sistemului de evidență și investigație a cazurilor de constatare a leziunilor corporale la plasarea în IDP în vederea elucidării proporționalității aplicării mijloacelor speciale ori forței fizice la reținere.*

Data aprobării

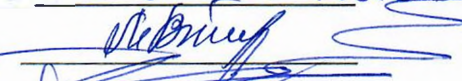
9 ianuarie 2020

Prin prezenta semnătură, confirmăm că acest raport a fost aprobat prin consens de către toți membrii Consiliului pentru Prevenire a Torturii

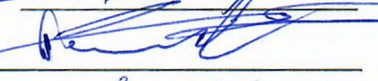
- Mihail COTOROBAI, președintele Consiliului

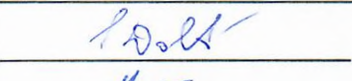
- Maia BĂNĂRESCU, membră Consiliului

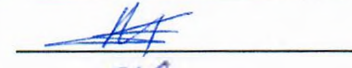
- Ceslav PANICO, membru Consiliului

- Svetlana DOLTU, membră Consiliului

- Mihail GORINCIOI, membru Consiliului

- Oxana GUMENNAIA, membră Consiliului

- Dmitrii RUSSU, membru Consiliului

